

Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja digiminister

ARUPÄRIMINE

30. 09. 2026

Õigussüsteemi toimimine ja sündmuskohalt lahkumise õiguslik käsitlemine surmaga lõppenud liiklusõnnetuste kriminaalmenetluste lõpetamisel

Lugupeetud justiits- ja digiminister Liisa-Ly Pakosta!

Avalikkuses on tekitanud tõsiseid küsimusi 23. oktoobril 2025 Lääne-Virumaal Näpi alevikus toimunud surmaga lõppenud liiklusõnnetuse kriminaalmenetluse lõpetamine.

Meedias avaldatud andmete kohaselt sõitis autojuht valgustatud ülekäigurajal otsa 69-aastasele Liina Kuntor-Kitsile, kes suri järgmisel päeval haiglas. Autojuht lahkus pärast kokkupõrget sündmuskohalt ning pöördus politseisse alles järgmisel hommikul.

Politsei teatas vahetult pärast õnnetust avalikkusele, et esialgsel andmetel ei andnud sõidukijuht valgustatud ülekäigurajal jalakäijale teed. Ülekäigurada oli tähistatud ja valgustatud ning piirkonnas kehtis kiiruspiirang 50 km/h.

Peaaegu aasta kestnud kriminaalmenetluse järel lõpetas prokuratuur 15. septembril 2026 menetluse autojuhile süüdistust esitamata. Avalikkusele antud selgituste kohaselt ei võimaldanud kogutud tõendid juhile ette heita isegi liiklusõnnetuse põhjustamist ettevaatamatusest.

Antud juhtum tekitab paratamatult küsimusi õigussüsteemi üldise toimimise ja kehtiva õigusruumi kohta. Inimene saab valgustatud ülekäigurajal autolt löögi ja sureb saadud vigastustesse, sõidukijuht lahkus sündmuskohalt ning sellest hoolimata lõpeb kriminaalmenetlus süüdistust esitamata.

Õigussüsteem olema avalikkusele arusaadav ning surmaga lõppenud juhtumi puhul peab olema võimalik mõista, miks teadaolevad asjaolud ei toonud kaasa kriminaalvastutust.

Eriti vajab selgitamist sündmuskohalt lahkumise küsimus. Liiklusõnnetuses osalenud juhil on seadusest tulenevad kohustused. Olukord, kus inimene saab raskelt vigastada, kuid juht lahkus sündmuskohalt, puudutab lisaks konkreetsele kriminaalasjale ka laiemat põhimõttelist küsimust: kas Eesti õigusruum reageerib sellisele käitumisele piisavalt ja adekvaatselt?

Sellest tulenevalt palume vastata järgmistele küsimustele:

1. Kuidas hindate olukorda, kus valgustatud ülekäigurajal autolt löögi saanud inimene sureb ning juht lahkus sündmuskohalt, kuid kriminaalmenetlus lõpetatakse süüdistust esitamata?
2. Millistel õiguslikel asjaoludel on üldse võimalik lõpetada menetlus olukorras, kus on teada nii sõiduk kui ka juht ning juht ei eita kokkupõrget, kuid inimene on kokkupõrke tagajärjel surnud?
3. Kuidas käsitletakse kehtiva õiguse järgi olukorda, kus surmaga lõppenud liiklusõnnetuses osalenud juht lahkus sündmuskohalt? Millistel asjaoludel võib selline käitumine kaasa tuua kriminaal- või väärteovastutuse ning millistel juhtudel vastutust ei järgne?

4. Kas peate selle juhtumi valguses vajalikuks kontrollida teenistusliku järelvalve raames, kas prokuratuuri menetluspraktika surmaga lõppenud liiklusõnnetuste ja sündmuskohalt lahku-
mise juhtumites on riiklikult ühtlane ning kas avalikkusele ja kannatanute lähedastele anta-
vad põhjendused on piisavad?
5. Kuidas kavatsete justiits- ja digiministrina tagada, et selliste menetluste lõpetamise korral
oleks avalikkusele arusaadav, miks inimese surmaga lõppenud sündmus ei too kaasa krimi-
naalvastutust? Kas näete vajadust muuta prokuratuuri praktikat või õigusakte läbipaistva-
maks?

Lugupidamisega

Riigikogu liikmed:

Helle-Mare Helme
Evelin Poolemet
Kert Helme
Markus Helme
RAIN EPLER
ARVO ALLER